

Efteraar hos Vildthandlere i København; saaledes 1842, 30 April og 5 November; 1844, 28 April og 21 Oktober; 1845, 19 April og 10 Oktober; 1846, 15 Oktober.

Snespurv (*Emberiza nivalis*). Var usædvanlig hyppig her paa Sjælland i de første Maaneder af 1844.

LIDT OM FUGLELIVET I SUNDET VED FAABORG.

AF

C. S. LARSEN og O. HELMS.

Om Fuglelivet her har i et tidligere Hæfte af Tidsskriftet (Aarg. 1 Hæfte IV) C. S. Larsen givet en Beretning. Nogen Forandring er der sket siden da og ikke til det bedre. Rørdrummen (*Botaurus stellaris*), Sundets Perle, er desværre forsvunden; den ynglede i 1908, og i stille Foraarsaftener hørtes dens Skrig ind over Byen, velkendt af alle Beboerne; i den strænge Vinter 1908—1909 gik det slemt ud over den; den blev i Sundet trods Kulde og Islæg og holdt i lang Tid Livet oppe ved nogle af de Kildevæld og aabne Render, som findes der og først meget sent fryser til; imidlertid kunde den ikke i Længden friste Livet her, og 3 af dem blev fundne døde eller tagne halvdøde; de findes alle udstoppede. Helt udryddet var den dog ikke, i Sommeren 1909 hørtes endnu Rørdrummens Skrig, (bl. a. af nogle Medlemmer af »D. o. F.« paa en ornithologisk Udflugt); men senere er den ikke iagttaget med Sikkerhed, selv om det jævnlig er meddelt, at den er hørt.

Man nærede dog Haab om, at Rørdrummen skulde komme igjen, og selv om den ikke var der, var Fuglelivet i Sundet alligevel saa rigt og fornøjeligt, at der var god Grund til at gøre noget for det. En Kreds af Fuglevenner fra Faaborg og Omegn lejede derfor af Faaborg By Retten til Jagt i Sundet i den Hensigt at frede Fuglelivet, og der er gjort adskilligt for at gøre Sundet til et virkeligt Fuglefristed, hvortil det i mange Henseender ypperligt egner sig.

Imidlertid viste der sig en Fare for det oprindelige Fugleliv, idet Hættemaagerne (*Larus ridibundus*) indfandt sig og Aar for Aar ynglede i større Tal. De første Maager kom som Ynglefugle i 1903 el. 1904; i de første Aar tiltog Antallet vel noget, men det var dog kun enkelte mindre Partier af det vidtstrakte

Sund, som Maagerne beboede. I 1911 ynglede Hættemaagerne i hundredevis, men større Strækninger af Rørskovene var dog endnu fri for dem; de fik Lov til at være med Fred, kun maatte 17 af de store Unger til Ære for Videnskaben modtage en af H. Chr. C. Mortensens Ringe om det højre Ben.

»Foreningen til Sundets Fredning« saa med nogen Uro paa det voksende Antal Hættemaager, idet man ikke var blind for, at efter som Hættemaagerne tog til, tog det øvrige Fugleliv af; og Hensigten havde jo ikke været at frede en stor Maagekoloni. Paa Generalforsamlingen i Marts 1912 vedtog man dog foreløbig ingen Foranstaltninger at træffe til Formindskelse af Maagekolonien, men at se, hvorledes Forholdene vilde stille sig til Foraaret, og i det Øjemed i Begyndelsen af Maj at foretage en Fællestur paa Sundet. Den 5te Maj samledes da 5 af Forningens Medlemmer til en Undersøgelse af Ynglefuglene; hvad man saa, var imponerende og forfærdende; en pragtfuld hvid Sky af Maager rejste sig, saa snart Baaden kom ud i Vandet, og paa saa at sige alle Rørholmene var al tænkelig Plads optaget af Hættemaagereder, for en Del med stærkt rugede Æg; de første Æg maatte være lagt omkring 20 April. Alt andet Fugleliv var som blæst bort.

Nu var Stillingen ret alvorlig, og man enedes da om at forsøge ved Indsamling af Æg at formindske Hættemaagekolonien. Dette sættes i Værk paa den Maade, at to Fiskere lejedes til at samle Æggene, og 8 og 10 Maj foretoges en Indsamling over hele Terrænet af alle de Æg, der kunde faas; det blev 5100, med ca. 500 samlede nogle Dage før ialt 5600. Der var langt overvejende 3 Æg i Rederne, i en Del 2, i nogle ogsaa kun et; regner man, at nogle Reder vel var utilgængelige, og andre unddrog sig Opmærksomheden, saa kan man sikkert sætte Redernes Tal mindst til 2500 og de gamle Fugles til ca. 5000. I et Par af Rederne var der allerede smaa Unger. — De Meddelelser, Fiskerne hjembragte om det øvrige Fugleliv, var ikke opmuntrende. Der fandtes 2 Reder af Krikand? (Forveksling mulig med Atling, som ogsaa har ynglet der), med ødelagte Æg, samt ca. 25 døde Ællinger af Graaand (*Anas boscas*), henved 8 Dage gamle; en af dem laa i en Maagerede; desuden saas et Par gamle Graaænder. Af andre Reder fandtes 5 af Grønbenet Rørhøne (*Gallinula chloropus*), de 4 med ca. 10, den 5te med 8 Æg; 1 af Rørhønsene saas.

Den 15 Maj foretoges igjen en Indsamling over hele Terrænet, hvorved fandtes ialt 850 Æg; paa de Steder, hvor der var samlet den 10de, saas næsten ingen; mange Maageunger havde forladt Rederne. De gamle Fugles Tal var betydeligt aftaget, ansloges til knapt 1000 Stykker. Af andre Fugle saas 3 levende ca. 14 Dage gamle Ællinger af Graaand, 5 gamle Graaænder (3 Hanner, 2 Hunner) og 2 Par Blishøns (*Fulica atra*); desuden saas 3 nye Reder af Rørhøns.

Endelig foretoges den sidste Indsamling 22 Maj, hvorved ialt blev samlet 747 Æg. Der var næsten overalt 3 Æg i hver Rede, men Unger saas ikke; af gamle Fugle saas nu kun 4—500. Det øvrige Fugleliv udgjordes af 2 Graaandriker, 5 halvvoxne Ællinger, 2 Blishøns og mange Unger af Rørhøns. Enkelte Terner og Rødben saas.

Det viste sig altsaa, at Maagerne ikke holdt meget standhaftig fast ved deres Yngleplads, idet Tallet af gamle Fugle var sunket til ca. $\frac{1}{10}$ ved den sidste Indsamling. Senere forsvandt Maagerne helt. Paa en Tur i Slutningen af Juni ude i Sundet saas kun 1 gammel Hættemaage og slet ingen Unger; hvor Kolonien var bleven af, fik vi ogsaa Lejlighed til at se. I den store, delvis rørbevoksede, Inddæmning ved Nakkebølle ca. 9 Km. Ø for Faaborg, har der hvert Aar ynglet en lille Koloni Hættemaager; iaar tiltog deres Antal saa stærkt omkring Midten af Maj, at der fra at have været tidligere nogle faa Hundrede nu blev et Par Tusinde; ogsaa til den Øst for Faaborg liggende Avernakø indfandt sig en Del Maager.

Af de Oplysninger, der foran er givne, ses det, at andre Fugle kun trives daarligt sammen med en saa stor Koloni af Hættemaager som den i Sundet; og Grundene ligger vel nær for Haanden. Først Pladsspørgsmaalet; naar Tusinder af Hættemaager indtager alle de gunstige Redepladser, saa bliver der simpelthen ingen Steder tilovers for de andre Fugle at bygge paa, og de færreste Fugle bryder sig vel om at bygge i en Koloni af skrigende Hættemaager. Og maaske ogsaa Føden kan spille nogen Rolle: det er let at forstaa, hvilke uhyre Masser af Føde der skal til denne Mængde af Maager; naturligvis yder de nærmeste Omgivelser vel den mindste Del af deres Føde, men klart er det, at først og fremmest, hvad der findes paa Stedet, gaar med; derved bliver Føden maaske knap for de øvrige Fugle. Og utænkeligt er det heller ikke, at Maagerne, hvor de findes i saa stort

Tal gaar løs paa ethvert Bytte, de kan faa, og maaske heller ikke skaaner andre Fugles Æg eller Unger, selv om man ingenlunde tør hævde, at Maagerne har de 25 døde Graaællinger paa deres Samvittighed. Sikkert er det imidlertid: Det Fugleliv, som gjorde »Sundet« saa tiltrækkende og ejendommeligt, kunde ikke trives sammen med den store Koloni af Hættemaager; vi haaber nu, at det vil komme tilbage, hvis Hættemaagerne holder sig borte eller i hvert Tilfælde kun optræder i ringe Tal.

OM ØDELÆGGELSEN AF JORDKLODENS VILDE FUGLE.

AF

JAMES BUCKLAND, LONDON.

Med Forfatterens Tilladelse oversat fra »Verhandlungen des V. Internationalen Ornithologen-Kongresses, Berlin 1910«, af A. Christiani.

Den Udryddelseskrig, som nu føres mod alle vilde Fugle, er langt mere udbredt og mere ødelæggende, end mange tænker sig. En Mand, der, som jeg, har tilbragt sine yngre Aar paa Steder, der er ubetraadte af Mennesket — eller hvor de Mennesker, der fandtes, levede i Harmoni med Naturen — og som ikke har glemt, hvor rigt Fuglelivet for 30 Aar siden var paa Steder, hvor nu kun sørgelige Rester er tilbage, maa spørge sig selv, om man ikke bør henregne en stor Procentdel af Menneskene til de Rovdyr, hvis brutale Instinkt det er for enhver Pris at slaa ihjel. Overalt, hvor der findes Fugle, hvis Fjer er anvendelige til Hattepynt, findes ogsaa Fjerjægere, som spreder Død og Ødelæggelse. Hvor der findes Fugle, som bliver sjældnere, findes der ogsaa Samlere, der skyndsomst sikrer sig de tilbageværende Individuer, før Konkurrenterne faar Tid dertil. Hvor der ruger Fugle, hvis Æg er kostbare, kommer der Ægsamlere, som ofte ikke nøjes med at tage Æggene, men ogsaa skyder Fuglene for at bestemme Æggene. Hvor der findes Fugle, som gaar ind under Begrebet Vildt, der strømmer Jægere hen for at dræbe disse uskyldige Væsener.

Men langt mere skæbnesvanger end disse Forfølgelser er Fjerhandelen, idet den aarlige Indsamling af Fjer til Hattepynt maa ske i Yngletiden. Der er to særlige Grunde til, at det nødvendigvis maa være saaledes. For det første har Fjerene kun